

Po výběru všech opatření z Adaptační strategie byla provedena jejich analýza a následně prioritizace. S ohledem na opakování se opatření v některých sektorech, a to s rozdílnou podrobností, došlo k jejich sloučení a byly stanoveny specifické cíle a také cíle věnované vzdělávání, výchově a osvětě, směřování vědy, výzkumu a inovací. Poté byly formulovány konkrétní úkoly pro naplnění adaptačních opatření, přičemž tato činnost představovala hlavní náplň práce odborných pracovních skupin.

Návrh Akčního plánu obsahuje zhruba 50 prioritních opatření, s více než 150 úkoly, jimž by měla být věnována největší pozornost. Naplnění těchto opatření a úkolů je z hlediska adaptace na změnu klimatu v ČR klíčové. Významné jsou rovněž specifické cíle zaměřené na vzdělávání, výchovu a osvětlu. Dalších téměř 70 opatření s odstupňovanou prioritou a k nim přiřazené úkoly je žádoucí plnit podle možností a kapacit jako podporu adaptace. Počet konkrétních opatření a úkolů se může zdát vysoký, souvisí ale jednak s širokým mezirezortním přesahem účinků změny klimatu a potřeby přizpůsobení se těmto změnám, a jednak se skutečností, že většina opatření (více než 80 %) je v určitém smyslu již obsažena v jiných strategických materiálech celostátního významu. Tyto vazby jsou v materiálu identifikovány, což napo-

může realizaci i sledování plnění daných úkolů a zároveň usnadní následnou kontrolu efektivity.

Předpokladem pro plnění Akčního plánu je společná odpovědnost za jeho realizaci přijatá napříč všemi sektory a rezorty a také zapojení veřejné správy, samospráv a organizací poskytujících veřejné služby na všech úrovních – tedy včetně místní a regionální. MŽP jako odpovědný koordináční orgán v souladu s Adaptační strategií nastavuje systém řízení, monitorování a komunikace s dalšími rezorty, kraji, jednotlivými obcemi i veřejností. Akční plán v tomto směru blíže specifikuje komunikační strategii a zapojení veřejnosti prostřednictvím zavedených struktur Národní sítě Místních akčních skupin ČR, Svazu měst a obcí ČR, Asociace krajů ČR a Národní sítě Zdravých měst ČR. Aktuálně je tato spolupráce nastavena v rámci Adaptační platformy – Meziřezortní pracovní skupiny pro změnu klimatu.

Ve spolupráci se všemi patřičnými rezorty byly expertně odhadnuty náklady na splnění opatření. Bylo kvantifikováno, že plnění úkolů ze skupiny opatření s prioritou 1, tedy vyhodnocených z hlediska adaptace na změnu klimatu jako zásadní, představuje pro r. 2017 náklady nad rámec současně uvolněných prostředků z národních zdrojů ve výši asi 204 milionů Kč,

přičemž celkový objem do r. 2020 činí ca 834 milionů Kč. Pro plnění těchto opatření bude tedy zapotřebí přerozdělit prostředky z národních zdrojů příslušných rezortů, případně požádat o jejich navýšení. Na úkoly ze skupiny opatření s prioritou 2, které rovněž napomáhají přizpůsobení se změně klimatu, byla finanční potřeba z národních zdrojů pro r. 2017 odhadnuta na 95 milionů Kč, přitom celkový objem prostředků do r. 2020 činí ca 415 milionů Kč. U těchto opatření lze předpokládat, že budou plněna spíše doplňkově spolu s prioritními opatřeními bez nároku na dodatečné finanční požadavky ze státního rozpočtu. Velmi důležité je plnění skupiny úkolů směřujících k vyšší informovanosti společnosti – výchova, vzdělávání, osvěta s ohledem na změnu klimatu. V r. 2017 se předpokládají náklady nad rámec nyní přidělených prostředků z národních zdrojů ve výši ca 17 milionů Kč a celkově do r. 2020 ca 54 milionů Kč.

Česká republika má od 16. ledna 2017 vládou schválený, v obsahu kvalitní Národní akční plán adaptační strategie. Nyní nezbývá, než ho beze zbytku naplňovat při vnímání současné změny klimatu a s přijetím role člověka, který krajinu neznásilňuje, nýbrž jí pomáhá obnovovat přirozené funkce opatřeními blízkými přírodě.

Více na www.mzp.cz

Medaile Akademie věd České republiky pro tři významné vědce

Od předsedy Akademie věd ČR prof. Jiřího Drahoše převzali 19. ledna 2017 čestné medaile prof. Jaroslav Pánek (Historický ústav AV ČR), prof. Jaroslav Polák (Ústav fyziky materiálů AV ČR) a prof. Josef Žemlička (Historický a Filozofický ústav AV ČR).

Prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc., dr. h. c., mult., obdržel nejvyšší ocenění AV ČR, čestnou medaili De scientia et humanitate optime meritis, za zvláště záslužnou činnost v oblasti vědy a prosazování humanitních

1 Zleva: Jaroslav Pánek, Jaroslav Polák a Josef Žemlička. Foto S. Kyselová, AV ČR

idejí. J. Pánek se zabývá českými a evropskými dějinami raného novověku, historiografie a novodobého historického vědomí. Je vědeckým pracovníkem Historického ústavu (v letech 1998–2005 byl jeho ředitelem) a od r. 2009 ředitelem Českého historického ústavu v Římě. Působil na Univerzitě Karlově a Masarykově univerzitě, hostoval

na univerzitách v Evropě, USA a na Tchajwanu. Jako místopředseda AV ČR (2005–13) kladl důraz na roli humanitních věd a rozvíjení mezinárodní spolupráce v této oblasti. Od r. 2000 je vedoucím redaktorem Českého časopisu historického. Předsedal Sdružení historiků ČR a Českému národnímu komitétu historiků, je členem domácích i zahraničních vědeckých společností.

Prof. RNDr. Jaroslav Polák, DrSc., dr. h. c., obdržel čestnou oborovou medaili Ernsta Macha za zásluhy ve fyzikálních vědách. Významně přispěl k rozvoji vědy o materiálech a dosáhl mezinárodního uznání. Studuje především odezvu materiálů na cyklické zatěžování a mechanismus jejich poškození při působení proměnných vnějších sil a teplot. Nejdůležitější příspěvek ke světové vědě představují experimentální práce a model objasňující iniciaci únavových trhlin v krystalických materiálech. Působil na univerzitách ve Finsku, Japonsku a ve Francii. Je profesorem na Fakultě strojního inženýrství Vysokého učení technického v Brně, vyučuje i ve Středoevropském technologickém institutu (CEITEC).

Prof. PhDr. Josef Žemlička získal čestnou oborovou medaili Františka Palackého za zásluhy v historických vědách. Je naším předním medievistou – věnuje se hlavně zrodu přemyslovského knížectví a království. Publikoval řadu prací, které prezentují historický vývoj českých zemí v evropských souvislostech. Zabývá se i městskými dějinami z pohledu společenského, právního i kartografického. V Historickém ústavu AV ČR působí od r. 1970 (do r. 2012 vedl oddělení dějin středověku), od r. 1999 pracuje i v Centru mediévistických studií. Je členem mezinárodních společností a také Výzkumného centra historické geografie.

Více na www.avcr.cz